

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във Вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

УКАЗАНИЯ

ВЪВ ВРЪЗКА С ПРОМЕНИ В НОРМАТИВНАТА УРЕДБА, КАСАЕЩА ИЗБОРА НА ИЗПЪЛНИТЕЛИ ПО ДОГОВОРИ ЗА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

I. Общи положения

Министерски съвет прие Постановление №69 от 11.03.2013 г. за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на кандидати за безвъзмездна финансова помощ и бенефициенти на договорена безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, Съвместната оперативна програма „Черноморски басейн 2007 - 2013г.", Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм (ПМС № 69/2013г.), с което се отменя действащото към момента Постановление №55 на Министерския съвет от 12.03.2007г. за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на договорена безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, Съвместната оперативна програма "Черноморски басейн 2007 - 2013г.", Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм (ПМС № 55/2007г.)

Новото постановление влиза в сила на 01.04.2013 г. Съгласно разпоредбата на § 10 от Преходните и заключителни разпоредби на ПМС № 69/2013г. процедурите по ПМС №55/2007г., **обявени** преди влизането в сила на това постановление, се довършват по досегашния ред. В този смисъл всички процедури, обявени до 31.03.2013г. включително, ще бъдат довършени по реда на ПМС № 55/2007г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във Вашето бъдеще

II. Основни нови моменти и различия в нормативната уредба

Промяната в нормативната уредба оптимизира и намалява административната тежест върху кандидатите за безвъзмездна финансова помощ и бенефициентите, с цел бизнесът да бъде улеснен при реализиране на инвестиции с европейски средства чрез опростен ред за избор на изпълнители.

1. Новата уредба въвежда само една процедура за избор на изпълнител (избор с публична покана) за разлика от досегашната уредба, която включваше открит избор, договаряне с пояснителен документ и договаряне без пояснителен документ. **Изборът с публична покана е процедура, която се прилага от бенефициентите във всички случаи, когато:**

- предвидената стойност за строителство, в т.ч. съфинансирането от страна на кандидат за безвъзмездна финансова помощ или бенефициент, без данък върху добавената стойност, е равна или по-висока от 60 000 лв., и
- предвидената стойност за доставки или услуги, в т.ч. съфинансирането от страна на кандидат за безвъзмездна финансова помощ или бенефициент, без данък върху добавената стойност, е равна или по-висока от 20 000 лв.

2. Поканата се предоставя на съответния Договарящ орган за публикуване на Единния информационен портал за обща информация за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз в Република България, като кандидатът за безвъзмездна финансова помощ или бенефициентът я публикува на своята интернет страница при наличие на такава.

Важна промяна в правилата е разпоредбата на чл. 11, ал.3 от ПМС №69/2013г., съгласно която бенефициентът **може** да публикува съобщение за поканата и в национални ежедневници, **както и** да я изпрати до избрани от него лица, без да променя определените в публикуваната покана условия за участие. В този смисъл отпада задължението на кандидата за безвъзмездна финансова помощ или бенефициента за публикуване на обявата в национален ежедневник, като е предоставена възможност за преценка от негова страна.

3. Срокът за събиране на оферти е намален значително.

Съгласно чл. 11, ал.4 от ПМС №69/2013 г. срокът за публичния достъп до поканата **не може да е по-кратък от 7 дни**, като определеният срок следва да бъде съобразен със сложността на подготовката на оферта от страна на кандидатите. Срокът се брои съгласно разпоредбите на чл.60 от Гражданския процесуален кодекс. Срокът за събиране на оферти, който ще определи кандидата за безвъзмездна финансова помощ или бенефициента не може да е по-кратък от срока за публичен достъп до поканата.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във Вашето бъдеще

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

4. Промяна в досегашната уредба е въвеждането на разпоредбата на чл. 13, ал.8 от ПМС №69/2013 г., която гласи, че при залагане на минимални икономически и финансови възможности **изискуемият общ оборот не може да надвишава повече от три пъти прогнозната стойност на процедурата или на съответната обособена позиция**, в случай че процедурата е с обособени позиции.

Както и досега, бенефициентите не могат да включват в поканата условия, които необосновано препятстват участието на лица в процедурата, информация, насочваща към определена марка, патент, процес, производител или тип, чрез описание, посочване на лого или наименование. В случаите, когато предвид спецификата на предмета е обективно невъзможно да се спазят тези условия, след посочването на марката, източника, патента, процеса, производителя или типа, задължително се добавят думите "или еквивалентно".

В случай че бенефициентът избере като критерий за оценка „икономически най-изгодна оферта“, следва да има предвид легалната дефиниция, която се съдържа в ПМС №69/2013 г. Под термина „икономически най-изгодна оферта“ се разбира оферта, която отговаря в най-голяма степен на предварително обявените от кандидата за безвъзмездна финансова помощ или бенефициента показатели и тяхната тежест, пряко свързани с обекта на процедурата за определяне на изпълнител по отношение на качество, цена, технически преимущества, естетически и функционални характеристики, характеристики, свързани с опазване на околната среда, оперативни разходи, гаранционно обслужване и техническа помощ, срок за изпълнение и други. Във всички случаи, обаче, показателите, включени в критерия „икономически най-изгодна оферта“, трябва да са свързани с предмета на процедурата, а не с възможностите на кандидатите, които представляват изисквания за допустимост. Смесването на минималните изисквания за техническо и финансово и икономическо състояние към кандидатите с критериите за оценка на офертите **е недопустимо**.

5. В Методиката, когато критерия за оценка е „икономически най-изгодна оферта“, следва да се залагат обективни, точни, количествено измерими показатели. При подготовка на Методика за оценка на оферти, подадени в процедура, която включва няколко обособени позиции, следва да се изготви отделна методика за всяка обособена позиция, за да може офертите по всяка позиция да бъдат оценени и да се изготви отделно класиране.

Методиката за оценка се състои от определени показатели, които имат съответната тежест в комплексната оценка на офертите. Задължително в Методиката за оценка участва показател „цена“, чиято тежест следва да е не по-малко от 30 %.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във Вашето бъдеще

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

6. Бенефициентът или кандидата за безвъзмездна финансова помощ има право да определи в документацията изискване за представяне на гаранция за участие, както и на гаранция за добро изпълнение. Промяната, която въвежда чл. 24, ал.2 на ПМС №69/2013 г., е свързана с размера на гаранцията за добро изпълнение, която вече следва да е **не повече от 3 на сто** от стойността на договора (5 на сто в досегашната уредба). Гаранцията за участие, която следва да е в абсолютна сума, запазва максималния си размер от не повече от 1 на сто от прогнозната стойност на договора. Условиата за задържане и освобождаване на гаранцията за участие са определени в чл.23 от ПМС №69/2013 г.

7. С оглед по-краткия срок за събиране на оферти е намален и срока за искане на разяснения и отговор до потенциалните кандидати. До **4 дни** преди изтичането на срока за подаване на офертите лицата могат да поискат писмено от кандидата за безвъзмездна финансова помощ или бенефициента разяснения по поканата. Разясненията се предоставят на Договарящия орган за публикуване на Единния информационен портал за обща информация за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз на Република България и се публикуват на интернет страницата на бенефициента, при наличие на такава, в срок до **два дни** преди изтичането на срока за подаване на офертите и стават неразделна част от поканата.

8. Бенефициентът или кандидатът за безвъзмездна финансова помощ е длъжен да уведоми Договарящия орган за датата, мястото и часът на отваряне на офертите не по-късно от 3 дни преди посочената дата. В новата уредба този срок е съкратен на 3 дни вместо досегашния 10-дневен срок.

9. Критериите за оценка на офертите се прилагат само по отношение на офертите на кандидатите, които отговарят на обявените изисквания за икономическо и финансово състояние, професионална квалификация и технически възможности. Бенефициентът или кандидатът за безвъзмездна финансова помощ може по всяко време да проверява заявените от кандидатите данни, да иска разяснения относно офертата и представените към нея документи, както и да изисква писмено представяне в определен срок на допълнителни доказателства за обстоятелствата, посочени в офертата. След проверка на офертите за допустимост бенефициентът писмено уведомява кандидатите за липсващи документи или за констатираните нередовности, посочва точно вида на документа или документите, които следва да се представят допълнително, и определя срок за представянето им. Срокът е еднакъв за всички участници. Разпоредбите на ПМС №55/2007г. въвеждаха срок за представяне на допълнителни документи, който не можеше да е по-дълъг от 5 дни. С

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във Вашето бъдеще

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

новото ПМС №69/2013 г. това изискване отпада и кандидатът за безвъзмездна финансова помощ или бенефициентът сам може да определи срока в зависимост от сложността и обема на изискваните документи, като единственото изискване е този срок да е еднакъв за всички участници в процедурата.

10. За резултатите от работата си оценителите изготвят протокол, който се представя на бенефициента за утвърждаване. Бенефициентът в 3-дневен срок от утвърждаването му следва да уведоми писмено всички участници в процедурата за резултатите, като на първия класиран кандидат едновременно се изпраща и покана за сключване на договор.

ПМС №69/2013 г. запазва в чл. 19 основанията за прекратяване на процедурата за избор на изпълнител и задължението на бенефициента да уведоми писмено в 3-дневен срок от прекратяването ѝ кандидатите и Договарящия орган.

11. Договорът с избрания кандидат следва да бъде сключен в срок **не по-дълъг от 30 дни** от утвърждаване на протокола. Той следва да съответства на приложения в документацията проект и да е допълнен с всички предложения от офертата на кандидата. Договорът може да бъде изменен или допълван само след писмено съгласуване с Договарящия орган, с изключение на случаите по чл.20, ал.4 от ПМС №69/2013 г.

12. Изключително важна е промяната, въведена с чл.22 от ПМС №69/2013 г. Съгласно досегашната разпоредба на чл.31 от ПМС №55/2007 г. при подаване на офертата кандидатите бяха длъжни да представят декларация за липса на обстоятелствата по чл. 31, ал. 1 и ал.2, като при сключване на договор същите следваше да представят документи, издадени от официални органи, доказващи липсата на тези обстоятелства. Сегашния чл. 22 облекчава до голяма степен бенефициентите и кандидатите, които са избрани за изпълнители, като въвежда следната уредба:

„Чл. 22. (1) Лицето по чл. 1, ал. 2 не сключва договор с кандидат, който е:

1. осъждан, освен ако е реабилитиран, за някое от следните престъпления:
  - а) престъпления против финансовата, данъчната или осигурителната система, включително изпиране на пари;
  - б) подкуп;
  - в) участие в организирана престъпна група;
  - г) престъпления против собствеността;
  - д) престъпления против стопанството;
2. обявен в несъстоятелност;
3. в производство по ликвидация или се намира в подобна процедура

съгласно законодателството на страната, в която лицето е установено или регистрирано.

(2) Липсата на обстоятелствата по ал. 1 се доказва от кандидатите:

1. при подаване на офертата - с декларация;
2. при сключване на договора със:
  - а) документи, издадени от съответните компетентни органи преди сключването на договора, и/или
  - б) извлечение от електронен регистър, заверено от кандидата, и/или
  - в) декларация съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът е установен.

(3) Когато кандидатите са юридически лица, изискванията на ал. 1, т. 1 се прилагат, както следва:

1. при събирателно дружество - за всеки съдружник или друго лице, които имат право да управляват и/или да представляват дружеството;
2. при командитно дружество - за неограничено отговорните съдружници;
3. при дружество с ограничена отговорност - за управителя или управителите, а ако такива не са определени при еднолично дружество с ограничена отговорност - за едноличния собственик на капитала;
4. при акционерно дружество - за овластените от устава, съвета на директорите, съответно от управителния съвет с одобрение на надзорния съвет, едно или няколко лица от съставите им да представляват дружеството, а при липса на изрично овластяване - за всички членове на съвета на директорите, съответно на управителния съвет;
5. при командитно дружество с акции - за един или няколко изпълнителни членове, на които съветът на директорите е възложил управлението на дружеството;
6. във всички останали случаи - за лицата, които представляват кандидата.

(4) Когато кандидатът предвижда участието на подизпълнители, изискванията на ал. 1 и 5 се прилагат и за подизпълнителите.

(5) Договори не могат да се сключват с кандидати, които са свързани лица по смисъла на § 1, ал. 1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон с лицето по чл. 1, ал. 2 или с член на управителен или контролен орган на лицето по чл. 1, ал. 2.“

Видно от цитираната разпоредба, ПМС №69/2013г. **не изисква** да се декларира, респ. да се представят доказателства, че кандидатът няма задължения към общината и държавата, установени с влязъл в сила акт. Бенефициентите не следва да изискват от кандидатите тези документи. Голямо облекчение е и

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във Вашето бъдеще

въведената нова ал.2, която определя начинът, по който се доказва липсата на обстоятелства, които водят до отстраняване от процедурата или до неключване на договор. Кандидатите, избрани за изпълнители, при сключване на договор за изпълнение следва да представят: документи, издадени от съответните компетентни органи преди сключването на договора, и/или извлечение от електронен регистър, заверено от кандидата, и/или декларация съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът е установен, с които да удостоверят липсата на обстоятелствата по чл.22, ал.1 от ПМС №69/2013 г. В случаите, когато в документацията за провеждане на процедурата, е заложено изискване към кандидатите за гаранция за добро изпълнение, то тя следва да бъде представена към момента на сключване на договора.

13. Съгласно разпоредбата на чл. 9 от ПМС №69/2013г. кандидатите за безвъзмездна финансова помощ или бенефициентите **не провеждат процедура** за определяне на изпълнител, когато предвидената стойност за строителство, доставки и услуги, в т.ч. съфинансирането без данък върху добавената стойност, е по-ниска от 20 000 лв. за доставки/услуги и 60 000 лв. за строителство. В тези случаи кандидатите за безвъзмездна финансова помощ или бенефициентите може да не сключват писмен договор и да докажат извършените разходи с първични платежни документи.

Във връзка с тази разпоредба и промяната в нормативната уредба, Управляващият орган подготвя Решение, с което да дерогира задължението на бенефициентите, вменено с чл. 7 от договорите за безвъзмездна финансова помощ, а именно за събиране на не по-малко от 3 (три) оферти, които съдържат техническо и финансово предложение.

С оглед спазване на принципите за добро стопанско управление, определяне реалистичността на разходите и намаляване на административната тежест върху бенефициентите по програмата, при стойности на възлагане до 20 000 лв. за доставки/услуги и до 60 000 лв. за строителство кандидатите за безвъзмездна финансова помощ или бенефициентите следва да приложат към първичните платежни документи поне едно извлечение от каталог/оферта и/или друг документ на производител/ доставчик и/или проучвания в интернет за съответната цена.

14. Съгласно новата разпоредба на чл. 3 от ПМС №69/2013г. условията и редът по чл. 1 от ПМС №69/2013г. се прилагат, когато размерът на безвъзмездната финансова помощ е по-голям от 50 на сто от общата сума на одобрения проект.

В горепосочения случай, когато размерът на безвъзмездната финансова помощ е по-малък или равен на 50 на сто от общата сума на одобрения проект, с

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във Вашето бъдеще

оглед спазването на принципите на публичност и прозрачност, свободна и лоялна конкуренция и равнопоставеност и недопускане на дискриминация при разходването на средства от Структурните фондове на ЕС, Договарящият орган на ОПРКБИ предвижда кандидатите за безвъзмездна финансова помощ или бенефициентите да представят оферта и/или извлечение от каталог на производител/ доставчик и/или проучване в интернет за всяка отделна инвестиция в активи – ДМА и ДНА, с предложена цена от производителя/доставчика, количествено-стойностни сметки за СМР с предложена цена от изпълнител. При липса на повече от един доставчик/производител ще е допустимо представянето само на един документ с цена от доставчик/производител, като посочената липса следва да бъде надлежно обоснована.